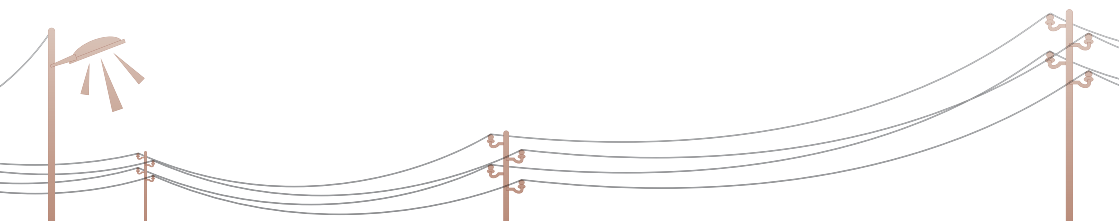

Gazdálkodj okosan az energiával!

Bevezető

Sokan vezetünk háztartást, intézzük rutinszerűen a mindennapi dolgainkat, de nagy kérdés, hogy mindeközben mennyire vagyunk tudatosak. Tisztában vagyunk-e azazal, hogy hol vannak tartalékok, milyen módon tudjuk csökkenteni kiadásainkat csupán azzal, hogy odafigyelünk az energiafogyasztásra, vásárláskor mennyire figyelünk a gépek, berendezések tulajdonságaira. Néha érdemes újragondolnunk hogyan fűtünk, főzünk, ami kényelmes az mennyibe is kerül nekünk. Vannak-e olyan új vagy régi megoldások, amelyek alacsonyabb költségekkel ugyanazt a kényelmet adják számunkra. Ezáltal nem csak saját pénztárcánkat kíméljük meg a felesleges kiadásoktól, hanem a környezetet is a fölösleges terheléstől.

Ezzel a kiadványunkkal próbálunk Önnek segítséget nyújtani, tippeket, ötleteket adni ahhoz, hogy háztartásukat költség- és energia hatékonyan tudja vezetni.

Az energiafelhasználással kapcsolatos kiadásaink csökkentése szerteágazó módon tud megtörténni.

- » **Épületenergetikai megoldások:** a lakóépület építészeti átalakítása az energiaigények csökkentése érdekében (pl. nyílászáró szigetelés)
- » **Épületgépészeti megoldások:** hőtermelők (pl. kazán, bojler), hőleadók (pl. konvektor, radiátor) méretezésének, működtetésének optimalizálása az energiaigényeknek megfelelően
- » **Energiahatékonyság a felhasználásában:** jó hatásfokú, modern készülékek használata
- » **Tarifaváltás:** bizonyos energiafogyasztókra alacsonyabb tarifájú szerződés köthető
- » **Szokásaink újragondolása:** nem kellőképpen indokolt energiafogyasztásunk visszaszorítása

Az első három kategóriában megtakarítást elérni jellemzően komoly beruházás mellett lehetséges. A tarifaváltás lehetőségei Magyarországon nagyon korlátozottak. Kiadványunk ezen lehetőségekből is közzétesz néhányat, de ötleteink zöme energia (és víz) fogyasztási szokásaink újragondolására indít.

Ezen javaslatokat fogyasztási területeknek megfelelően csoportosítottuk:

- » Háztartási készülékek
- » Világítás
- » Fűtés
- » Sütés-főzés
- » Vízhatalat

Energiatakarékossági ötletek mellett további tanácsokkal is szeretnénk ellátni olvasóinkat, amelyek a háztartás általános pénzügyi helyzetén is segíthetnek.

1 Energiatakarékosági tippek

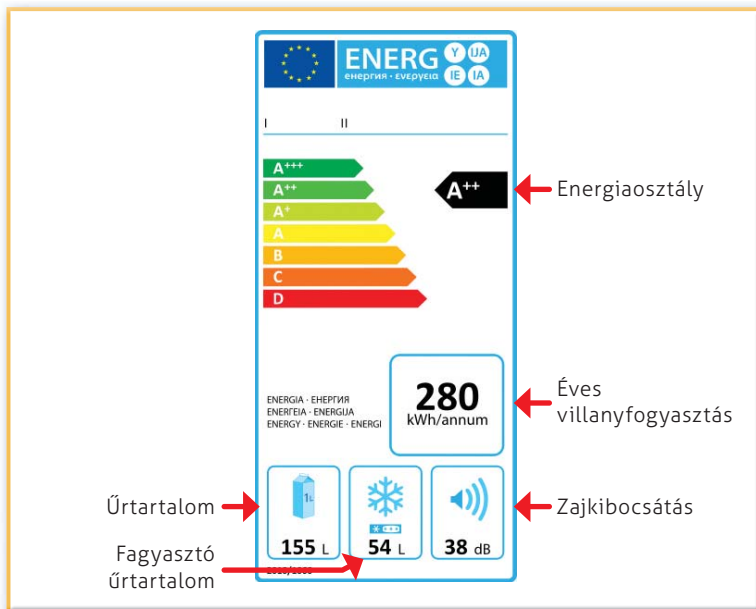
1.1. Háztartási készülékek

Háztartási készüléket hosszú távra, legalább 5-6 évre vásárolunk. Vásárlásnál segítséget jelent, ha el tud igazodni, és fel tudja használni a megvásárolni kívánt készülék energiacímkéjén található információt. Továbbá, meglévő berendezéseinek takarékos üzemeltetésére adunk ötleteket.

Miben segít az energiacímke?

Az kereskedelmi forgalomban megjelenő háztartási gépek energiafogyasztási hatékonyságáról tájékoztatást ad az úgynevezett energiacímke. Az energiacímkén feltüntetésre kerül a berendezés éves becsült fogyasztása, a kibocsájtott zajszint és egyéb termékre jellemző adatok mellett a háztartási gép energiasztálya. Az osztályzat A és G között vannak (egyes berendezéseknél a technológiai fejlődés következtében A osztályzatnál jobb besorolás is létezik: A+, A++, A+++). Az A jelenti a leghatékonyabb, a G a leggyengébb energiahatékonysági paraméterekkel rendelkező berendezést.

Így néz ki példaképpen egy szaküzletben megvásárolható hűtőszekrény energiacímkéje:

A hűtőszekrények energiasztály besorolása egy átlagos 1992-es gyártású készülék referencia fogyasztásához vannak viszonyítva:

Hűtőszekrény energiasztályok	Összehasonlítva a referenciafogyasztással
A+++	Kevesebb, mint 22%-a
A++	22-30%
A+	30-42%
A	42-55%
B	55-75%
C	75-95%
D	95-110%
E	110-125%
F	125-150%
G	150%-nál több

Hasonló elven kerülnek besorolásra más háztartási termékek energiasztályai is. Háztartási gépek vásárlásánál tehát célszerű az ár mellett az energiacímkét is megtekinteni, mivel egy drágább, de jobb energiasztályú készülék hosszú távú üzemeltetése könnyen lehet, hogy megtérülhet. Az energiacímke értelmezésével azt is meg tudjuk becsülni, mennyi időn belül térül meg a drágább készülék.

Készenléti fogyasztás visszacsorítása

- » A háztartási elektromos készülékek jelentős része (pl. TV, videó, DVD lejátszó, HiFi, mikrohullámú sütő, számítógép, stb.) kikapcsolt állapotban is passzív villamos energia fogyasztó. Úgynevezett stand-by (készenléti) állapotban van. Jellemzően a készenléti fogyasztásban lévő készülékeken egy kis LED-es lámpa világít ilyenkor.
- » A készenléti fogyasztás mértéke egy átlagos háztartásban 20-50 W körül mozog. A **példa kedvéért** 30 W folyamatos készenléti fogyasztással számolunk. Feltételezzük, hogy ezen eszközök napi szinten átlag 2 órában vannak használva, 22 órát készenléltben vannak. Ez esetben **10.789 Ft éves megtakarítás** érhető el az elektromos készülékek áramtalanításával.
- » Az áramtalanítás legegyszerűbb módja, hogy a készülékeket a használatot követően kihúzzuk a konnektorból. Kényelmi megoldás egy kapcsolós elosztó (lásd a képen) közbe iktatása. Itt az elosztó lekapcsolásával, a bedugott összes fogyasztó áramtalanítva lesz.

Hűtőszekrény

- » A hűtőszekrényt és fagyasztót a lakás leghűvösebb és legszellőztetettebb helyén célszerű elhelyezni, ezzel megspórolva a nagy hőkülönbözet miatti ma-

gas fogyasztást. Semmiképpen se helyezze például ablak, fűtőtest vagy tűzhely közelébe.

- » A hűtőszekrénynek többlet áramfogyasztást jelent, ha meleg ételt helyez belé. Lehetőség szerint a megmaradt meleg ételt már kihűlt állapotban helyezze a hűtőbe. Ha ételt a fagyasztoaba helyez, célszerű előtte a hűtőben előhűtenie.
- » Rendszeresen tisztítsa a hűtő hátsó részén lévő géprészeket, a szellőzőnyílást hagyja szabadon!
- » A hűtést nem igénylő élelmiszereket (pl. felbontatlan konzerv) ne tárolja a hűtőben
- » Érdeemes ügyelni arra, hogy minél kevesebb alkalmal nyissuk ki a hűtő ajtaját, így nem szökik ki belőle a hideg.
- » Ellenőrizze, hogy a hűtőszekrény ajtajának tömítése hibátlan-e, és nem szökik-e rajta keresztül a hideg.
- » A várható kihasználtságnak megfelelő űrtartalmú hűtőszekrényt (fagyasztoát) vásároljon. A háztartás szükségleteinél nagyobb hűtőszekrény indokolatlan villamosenergia-fogyasztást eredményez.

Mosógép

- » A mosógép a legtöbb energiát a víz felmelegítésére használja el. Ezért lehetőség szerint használjon víz- (és energiatakarékos) programot mosásnál.
- » Minél magasabb hőfokon történik a mosás, annál nagyobb az energiaigénye. Lehetőség szerint használjon alacsonyabb hőfokú programot. A 60 fokon történő mosás átlagosan 30%-kal több energiát vesz igénybe, mint a 40 fokos program.
- » Akkor indítsa el a mosást, ha a mosógép tele van mosnivalóval.
- » Használjon minél jobb energiaosztályú mosógépet. Többe kerül, de alacsonyabb villamos energia és vízfogyasztása révén idővel megtérül a többletbe-ruházás.

Televízió

- » Új készülék vásárlásakor törekedjen arra, hogy minél magasabb energiaosztályú – minél alacsonyabb fenntartási költségű – készüléket vásároljon. Továbbá, a nagyobb képernyő átmérőjű készülékek fogyasztása jellemzően nagyobb.

1.2. Világítás

A közhiedelemmel ellentétben a világítás a villanyszámlánknak csak kisebb részét jelenti. Ugyanakkor kellő odafigyeléssel, és világítóeszközeinek korszerűsítésével jelentős megtakarítást lehet a világításon elérni.

- » A hagyományos wolframszálas izzókhoz képest a kompakt fénycsövek vagy LED-es izzók ugyanakkora világítási teljesítmény leadásához akár ötöd annyi villamos energiát használnak fel, ezért energiatakarékosnak mondjuk őket.
- » **Például** egyetlen 60 W-os hagyományos izzó cseréje 12 W-os kompakt fénycsőre napi 3 óra használat mellett **2.354 Ft éves megtakarítást** eredményez.
- » Energiatakarékos izzóra a leggyakoribb használatnak kitett világítási pontokat érdemes cserélni (pl. nappalit).
- » A kompakt fénycsövek használata nem javasolt, ha az adott helyiségben a világításra szakaszosan van szükség (pl. WC), mivel ezen fénycsövek gyakori kapcsolgatás hatására gyorsan elhasználódnak.
- » Ne világítson használaton kívüli helyiségekben.
- » Tisztítsa rendszeresen az égőket és a lámpaburákat, természetesen csak kikapcsolt állapotban.
- » A lámpákat úgy helyezze el, hogy a helyiség megvilágítása egyenletes legyen, és ezt helyi, célzott fényekkel egészítsük ki!
- » Jelentős megtakarítást jelenthet, ha az aktuális szükségleteinek megfelelő világítást használ: ha csak olvasni szeretne este, akkor a teljes szobát megvilágító mennyezeti lámpa helyett egy kisebb területet megvilágító irányított fényű lámpát használjon, melynek fényereje és fogyasztása töredéke a mennyezeti lámpának.
- » Melőzze a gyakori kapcsolgatást, mert az csökkenti a fényforrás élettartamát.
- » Vásárláskor válasszon minél hosszabb élettartamú fényforrást.
- » Vásárláskor törekedjen megbízható üzletben ismert nevű termék vásárlására. Ezeknél nagyobb biztonsággal érvényesül a fényforrás dobozán feltüntetett és a tényleges élettartam, világítási teljesítmény.

1.3. Fűtés

A hazai háztartások a fűtést különböző energiaforrásokkal – földgáz, villany, tűzifa, távhő, stb. – oldják meg. Ezekben eltérőek a lehetőségek a takarékosagra, de vannak költségcsökkentési lehetőségek, melyek általánosak.

Fűtési igények csökkentése

- » Fűtési szezonban öltözködjön rétegesen.
- » 20 °C fölött lakáshőmérsékletnél a hőmérséklet 1°C-kal való tartós csökkentése, a fűtési költségek akár 5%-os csökkenését is jelentheti.

- » Feleslegesen ne fűtsön. Vegye le a fűtést abban a helyiségben, ahol nem tartózkodik!
- » Alváshoz nincs szükség normál nappali szobahőmérsékletre. Erre az időszakra a szoba termosztátot állítsa 5 °C fokkal alacsonyabba.
- » A párologtatás növeli a hőérzetet, így az alacsonyabb szobahőmérséklet mellett is megmarad komfortérzetünk. Érdemes fűtőtestekre helyezni egy-egy edény vizet.
- » Általában 20-21 °C elegendő a komfortérzethez.
- » Kétnapi távollét esetén a hőmérsékletet ajánlott 15 °C-ra állítani. Ennél hosszabb távollét esetén a hőmérsékletet célszerű 12 °C-ra beállítani.

Hőmérséklet szabályozás

- » Lehetőség szerint használjon hőmérséklet-szabályozós (termostatikus) radiátorszelepeket. Jelentős megtakarítást érhet el velük.
- » A szoba termosztátot olyan helyre tegye, ahol nem éri közvetlen napsütés, huzat vagy más hőforrás.

Szigetelés

- » Az előregedett vagy nem megfelelő szigetelés akár 30%-kal is megnövelheti a fűtés költségeit.
- » Ellenőrizze a nyílászárók (ajtó, ablak) szigetelését, ha szükséges, javítsa, cserélje. Ugyanis az ajtó- és ablakréseken beáramló hideg levegő lényegesen növeli a lakás fűtés igényét.
- » Használjon az ablakokon függönnyt, sötétítőt, relaxát, redőnyt. Ezzel a nyári hónapokban csökkentheti a közvetlen napsugárzás többlet melegítő hatását, és télen a nagyon hideg levegő beáramlását.
- » Szellőztetéskor inkább csak pár percre nyissa ki az ablakot teljesen (akár kereszt-huzatba) mintsem, hogy hosszú ideig résnyire nyitva hagyja. Elsősorban nem a szoba levegőjének, hanem a falaknak és berendezési tárgyainak a melegen tartása igényel sok fűtést.
- » Téli időszakban érdemes a lakás vagy családi ház bejárati ajtóit 'zsilipelni', hogy a kinti hideg levegő minél korlátozottabban tudjon bejönni. Megoldás erre az előtérnek ajtóval való leválasztása a ház többi részétől, de legalább egy vastag függönnyel.

Kazán

- » A lakás hőigényéhez képest túlméretezett kazán sem a komfortérzetet, sem a biztonságot nem növeli. Kihasználtsága alacsonyabb, a gyakori ki-be kapcsolások miatt a gázfogyasztása magasabb lesz. Ráadásul többre kerül, mint egy kisebb, megfelelő méretű kazán.

- » Kondenzációs kazánok éves gázfelhasználása hagyományos kazánokhoz képest 20-30%-kal csökkenhet.

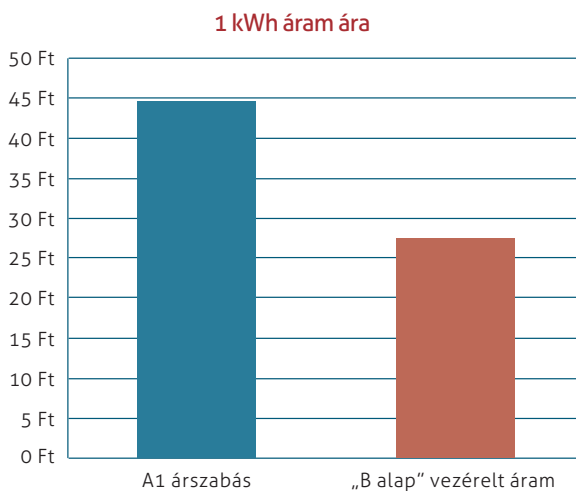
Villanybojler

Vezérelt („éjszakai”) áram

Azon lakásokban, ahol a meleg víz előállítása villanybojlerrel történik, a bojler az egyik legnagyobb villamos energia fogyasztó. A bojler áramfogyasztásának a költségét jelentősen csökkentheti, ha a berendezést az alacsonyabb díjszabású vezérelt (‘éjszakai’) ámról üzemelteti.

Az egyetemes szolgáltatásban részesülő lakossági fogyasztóknak lehetősége van a széleskörben elterjedt „A1” tarifa mellett az annál lényegesen olcsóbb „B” tarifát azaz vezérelt áramot (köznyelvben elterjedten „éjszakai áram”) igényelni hőtárolós elektromos berendezéseikhez (villanybojler, hőtárolós kályha). Vezérelt áramot kizárólag hőtárolós fogyasztásra lehet használni ahol nem jelent gondot, hogy az áramszolgáltató a rendszerterhelés pillanatnyi egyensúlyának megfelelően szakaszosan tud áramot szolgáltatni.

2013. január 1-től érvényes EDF DÉMÁSZ Zrt. díjszabás szerint az „A1” villany ára kWh-nként 44,786 Ft, a „B Alap” vezérelt áramé 27,616 Ft.

Az A1-ről B Alap árszabásra való átállás 17,17 Ft/kWh megtakarítást jelent.

Egy két fős háztartásban a **villanybojler éves fogyasztása 1200 kWh 20.604 Ft éves megtakarítás érhető el vezérelt áramra való átváltással.**

Egy átlagos fogyasztású kétfgyerekes család 2400 kWh éves fogyasztása mellett 41.208 Ft éves megtakarítást eredményez a B Alap tarifára való átváltás.

A vezérelt áram bevezetésének eljárása és költségei a következők (két esetet kell megkülönböztetnünk):

1. a meglévő mérőhely (szekrény) a vezérelt áramkör mérőjének fogadására **alkalmas** (kb. 60 X 60 cm)
2. a meglévő mérőhely (szekrény) a vezérelt áramkör mérőjének fogadására **nem alkalmas** (kb. 30 X 60 cm)

Az 1. esetben a vezérelt áramkör mérése a meglévő mérőhelyen elhelyezhető, a költség csak a mérés felszerelése kb. 10 ezer Ft.

A 2. esetben új mérőhelyet (szekrényt) kell kialakítani. Ennek költsége igen változó, kb 100 ezer Ft körül mozoghat.

Az 1. vagy 2. eset eldöntésében mindenképpen érdemes már első lépésben megkeresni egy partner szerelőt, aki véleményezi a meglévő helyzetet és amennyiben bármilyen megvalósítás következik, abban eljár az áramszolgáltató felé. A partner szerelők listája megtalálható az áramszolgáltató oldalán, valamint a Hálózat a Közösségért 2013 honlapján a Dokumentumok menüpont alatt.

A partner szerelő az előzetes véleményezésért változó, hogy felszámít-e költséget. A továbbiakban az 1. és 2. esetben megjelölt költségekkel érdemes számolni.

Mind az 1., mind a 2. esetben a fogyasztót terhelő további költség a vezérelt áramkör mérőjétől a bojlerig kiépítendő „belső mért vezeték”, amelynek költsége megállapodás tárgyát képezi (pár 10 ezer Ft-tal lehet számolni).

További tippek

- » A hőtárolós bojler minél alacsonyabb hőmérsékletet tart fent, annál kisebb a hővesztés és energia felhasználás.
- » Működtetése során a bojler hatékonysága, csökkenhet a lerakódott vízkőtől, ezért érdemes rendszeresen bojlerszerelővel felülvizsgáltatni a készüléket, a fűtőszálat vízkőteleníteni!
- » Amennyiben egy hétig nincsen otthon, célszerű leszállítani a villanybojlerben a víz fűtési hőmérsékletét.

Fűtőtestek

- » Ne takarja el, vagy fedje le a fűtőtestet, mert így romlik a hőszigetelés és a hőáramlás hatékonysága.
- » A radiátorokra, konvektorokra rakódott szennyeződés miatt több energia kell a fűtéshez, ezért tisztítsa rendszeresen a fűtőtestet.
- » A fűtőtestek hő leadását javítja, ha hőtükrő fóliát (lásd a képen) helyez a fűtőtest mögötti falra, így a leadott hő nagyobb része fogja a szobát fűteni.

1.4. Sütés-főzés

Sütés-főzésnél a gáz és a villany használata is elterjedt. Mindkettőnél lehetősége van a takarékosagra.

- » A hosszabb főzési időt igényelő ételeket célszerű kuktában főzni, a kuktában lévő magasabb nyomás miatt alacsonyabb hőfokon megfő az étel, ezért rövidebb idő alatt gyorsabban elkészül az étel, alacsonyabb lesz az energiafogyasztás.
- » Ha a sütemény és az étel egymás után kerül be a sütőbe, megspórolja a sütő újbóli felmelegítéséhez szükséges energiát. A lekapcsolt sütő, étel melegen tartására is használható.
- » Csak akkor kapcsolja be a tűzhelyet, ha már valóban elkezdett főzni, és edény is kerül a tűzhelyre.
- » Ügyeljen arra, hogy a gázláng ne érjen túl az edény szélén; elektromos tűzhely esetén pedig a főzőlap átmérőjének megfelelő méretű edényt használjon.
- » Elektromos tűzhely esetén javítja a főzőlap hőátadását, ha a főzőedény lehetőleg sima fenekű és teljes felületén érintkezik a főzőlappal.
- » Fedje le edényeit főzés közben, így a hő az edényben marad és sokkal kevesebb energiára lesz szükség a főzéshez!
- » A forráspont elérése után takarékon főzzön.
- » A sütőajtót ne nyitogassa feleslegesen, mert ilyenkor nagy a hővesztés.

1.5. Vízhasználat

A vízzel való spórolás nem tartozik szorosan az energiatakarékosság témájához, ugyanakkor ezzel is csökkentheti közüzemi kiadásait.

Vízmelegítés

- » Az elektromos vízforraló tartályába, illetve a főzéshez használt edényekbe is érdemes eleve meleg vizet önteni, így kevesebb energia szükséges a forraláshoz.

Vízzel való takarékoság

- » Ha megteheti, gyűjtse össze az esővizet, és használja öntözésre. Vízet spórol vele, és a növények is jobban szeretik.
- » Öntözzön inkább este (főleg a meleg nyári napokban), mert akkor a kevesebb párolgás miatt jobban hasznosul a víz.

- » Ügyeljen a csöpögő csapokra! Egy percenként 10-20 cseppet áteresztő vízcsapokkal egy hét alatt egy kádnyi vizet pocsékol el.
- » A felhasznált vízmennyiség csökkentése érdekében zuhanyra és a kézmosó csapra érdemes víztakarékos rózsát (perlátor) szerelni. Egy víztakarékos perlátor pár száz forintos beruházás árán jellemzően 50-80%-kal csökkenti az adott csaptelep vízfogyasztását.
- » Fogmosás közben folyóvíz helyett használjon poharat!
- » Ha kádban fürdik, körülbelül 160 liter vizet használ el. A takarékosabb zuhanyozáshoz már 60 liter víz is elég.
- » A WC-öblítéshez érdemes víztakarékos öblítőtartályt vagy tartály nélküli vízöblítőt felszereltetni, így szabályozható a felhasznált vízmennyiség.
- » Mosogatásnál az edények tisztára mosásához lehetőleg ne használjon folyóvizet, csak az öblítéshez.

2 További hasznos ötletek

2.1. Háztartási napló

Annak érdekében, hogy át tudja tekinteni anyagi helyzetét és ne halmozódjon fel díjhátraléka, hasznos segítőtárs háztartási napló vezetése. Ennek első lépéseként írja össze néhány hónapon keresztül háztartása összes bevételét és kiadását időrendi sorrendben. A kiadásokat csoportosítsa (élelmiszer, közüzemi kiadások, hiteltörlesztés, utazási költségek, stb.). Ezt követően azonosítani fogja tudni mely költség kategóriákban van még lehetősége takarékosagra. Amennyiben már rendelkezik néhány hónapra vonatkozóan készpénzáramlási adatokkal, érdemes az Ön előtt álló hónapra előzetes költségvetést tervezni a költségek minél jobb kontroll alatt tartása végett.

2.2. Részletfizetési megállapodás

Általánosságban véve, a legtöbb közüzemi szolgáltatónál, így az EDF DÉMÁSZ-nál is, – amennyiben a szolgáltatás még nincsen kikapcsolva – lehet élni részletfizetési lehetőséggel. Részletfizetést személyesen az ügyfélszolgálaton, írásban vagy telefonon lehet kérni a szolgáltatótól. Alapvetően egy évben egyszer lehet élni ilyen kérelemmel.

Amennyiben az egyik részletet nem teljesítjük, az egész megállapodás felmondásra kerül, és a tartozás ismét egy összegben válik esedékké. A legtöbb szolgáltató maximum 6 havi részletfizetést engedélyez, ennél többre csak akkor van lehetőség, ha a szolgáltató részéről valamilyen mulasztás történt, vagy ha védendő fogyasztóként van nyilvántartva az ügyfél.

Ami nagyon fontos közüzemi tartozás esetén, hogy minden esetben kommunikáljunk a szolgáltatóval és jelezzük feljük fizetési nehézségeinket. A legtöbb szolgáltató preferálja a jól kommunikáló ügyfeleket. Kompromisszum később ha látja, hogy az ügyfél együttműködő, nem közömbös az esetlegesen felhalmozódó tartozása iránt.

2.3. Védendő fogyasztói státusz igénylés

A jogszabályban meghatározott tulajdonságuk alapján szociálisan rászoruló vagy fogyatékkal élő fogyasztók védelmére hozták létre a védendő fogyasztók intézményét, a gáz és villamos energia tekintetében. A legnehezebb helyzetben lévő egyének, családok részére kíván segítséget nyújtani. Ezen belül két kategóriát különböztet meg a jogszabály, a szociálisan rászorulókat és a fogyatékkal élőket.

↳ Szociálisan rászoruló fogyasztó

Az a természetes személy, aki (vagy akinek a háztartásában élő személy):

- » időskorúak járadékában részesül,
- » aktív korúak ellátására jogosult,
- » ápolási díjban részesül,
- » lakásfenntartási támogatásban részesül,
- » rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- » nevelőszülő, hivatásos nevelőszülő, aki saját háztartásában nevel gondozásába elhelyezett átmeneti, vagy tartós nevelésbe vett gyermeket,
- » a hitelszerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tenni nem tudó természetes személyek lakhatásának biztosításáról szóló törvény alapján, aki a Nemzeti Eszközkezelővel bérleti jogviszonyban áll.

Igénybe vehető kedvezmények:

Fizetési kedvezmények

- » 12 naptári hónapon belül egyszer vehető igénybe
- » részletfizetés: maximum 6 havi részlet igényelhető, előre fizető mérőóra esetén pedig 12 havi
- » fizetési haladék: legfeljebb 30 napra

↳ Fogyatékosággal élő fogyasztónak minősül, aki:

- » fogyatékosági támogatásban részesül,
- » vakok személyi járadékában részesül,
- » vagy aki után szülője vagy eltartója magasabb összegű családi pótlékban részesül

Igénybe vehető kedvezmények:

- » különleges bánásmód a méréssel, leolvasással, számlázással, díjfizetéssel kapcsolatban (pl.: általánostól eltérő helykialakítás)
- » szükségáramforrás (tervezett üzemszünet idejére), illetve szünetmentes áramforrás.

A kedvezmények igénylése

Alapvető feltétel, hogy a szolgáltató a fogyasztót nyilvántartásba vegye, mint védendő fogyasztót.

Az alábbi lépések szükségesek ehhez:

1. a védendő fogyasztói adatlap ügyfélre eső részének kitöltése és aláírása,
2. az adatlap másik részét pedig a jogosultságot igazoló szervvel kell kitöltetni (önkormányzat), a harmadik oldalt – fogyatékkal élő esetén – a kezelőorvos vagy az ellátást folyósító szerv tölti ki,
3. a kitöltött papírokat a szolgáltató ügyfélszolgálati irodáján kell leadni.

2.4. Előre fizető mérőóra igénylés

Ez egy speciális mérőóra típus, mely leginkább a feltöltő kártyás mobiltelefonokra hasonlít. Amekkora összeget feltöltünk az órára, annyit tudunk elfogyasztani, ezért nem lehet vele további hátralékot felhalmozni. A védendő fogyasztók számára fizetési kedvezmények mellett a szolgáltatóknak fel kell ajánlania az előre fizető mérőóra felszerelésének lehetőségét a szolgáltatás kikapcsolását megelőzően. Illetve amennyiben a védendő fogyasztó a megajánlott fizetési kedvezmények ellenére sem rendezi a tartozásait, a további vételezést a szolgáltató kötheti ilyen mérőóra felszereléséhez.

Amennyiben a fogyasztó nem egyezik bele a speciális mérő felszerelésébe, vagy akadályozza annak felszerelését, úgy a szolgáltatást meg lehet nála szüntetni.

Az óra beszerzési és felszerelési költségei a szolgáltatókat terhelik, de vannak olyan speciális esetek, mikor a fogyasztót terhelnek bizonyos költségek pl.: új mérőhely kialakítása.

2.5. Lakásfenntartási támogatás igénylés

A lakásfenntartási támogatás a helyi önkormányzatnál igényelhető havi rendszerességgel folyósított támogatás, ami szociálisan rászoruló háztartások számára nyújt segítséget. A családok lakásfenntartással összefüggő rendszeres kiadásainak (jellemzően rezsi kiadások) viseléséhez nyújt támogatást.

Két jogcímen állapítható meg lakásfenntartási támogatás:

1. Alanyi jogon

Az a személy, aki adósságkezelési szolgáltatásban vesz részt, az adósságkezelés időtartamára alanyi jogon jogosult lakásfenntartási támogatásra.

2. Normatív jogon

Az a személy, akinek a háztartásában az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át (71.250 Ft), és a háztartás tagjai egyikének sincs vagyona, normatív jogon jogosult lakásfenntartási támogatásra.

Milyen iratokat kell a kérelemhez mellékelni?

A kérelmet formanyomtatványon kell benyújtani az illetékes önkormányzat szociális irodáján. Az alábbi mellékletek csatolását kérheti a hivatal:

- » vagyonyilatkozatot, valamint a jövedelmek igazolását,
- » a lakás nagyságát igazoló dokumentumot,

- » természetbeni szociális juttatás esetén a támogatott szolgáltatás azonosításához szükséges adatot,
- » a lakáscélú kölcsönszerződés adósának és adóstársának a kölcsönt nyújtó pénzintézet általi azonosításához szükséges adatot,
- » a lakásbérlet vagy albérlet igénybevételére irányuló szerződést bérbevevő félként megkötő személy természetes személyazonosító adatait,
- » a közös költség megfizetésére kötelezett személy természetes személyazonosító adatait,
- » a társasházban lakó jogosult esetében – a közös képviselő nyilatkozatát.

Az alanyi és normatív jogon megállapított lakásfenntartási támogatás összege nem lehet kevesebb, mint 2.500 Ft. A lakásfenntartási támogatás pénzbeli és természetbeni juttatásként folyósíthatja az önkormányzat a család számára. A természetbeni szociális ellátás formájában megállapított lakásfenntartási támogatás folyósítása közvetlenül a szolgáltató részére történik.

2.6. Mérőóra rendszeres megtekintése

Az áramszolgáltató két mérő-leolvasás között – becsült mérőállás alapján – rész-áramszámlát állít ki. A rész-áramszámla tartalmazza – becsült mérőállás alapján – a kalkulált induló és záró mérő-állást és a hozzájuk tartozó induló és záró időpontot. Ennek alapján – az általunk feljegyzett mérő-állások összehasonlításával folyamatosan követni tudja, hogy túlfizetésben (kevesebb fogyasztás) vagy fizetési hátralékban (túlfogyasztás) van-e. A számlán a túlfizetésre, vagy a díjhátralék nagyságára vonatkozóan mindig a számla kiállításának időpillanatában az Ön szerződéses folyószámláján lévő információt talál. Az éves elszámolás az elszámoló-áramszámlában van, de ha a két leolvasás között jelentős túlfogyasztásról van tudomása, rész-áramszámlájának beállítását kérheti.

Tapasztalatunk szerint a díjhátralék kialakulása mögött egy váratlanul nagy elszámoló számla van. Annak érdekében, hogy felkészüljön egy jelentős tételt hordozó elszámoló számlára (vagy időben felismerje, ha egy készülékének a fogyasztása drámaian megnőtt) érdemes havi rendszerességgel ellenőriznie, hogy a villanyórája szerint az Ön által fogyasztott mennyiség az átalány befizetéssel összevetésben mennyivel több vagy kevesebb. Amennyiben többletfogyasztásban van, kérje rész-áramszámlájának beállítását, vagy a többlet mennyiségnek megfelelő pénzt tegye félre előre az elszámoló számlához. Így időben jelentős díjhátralék kialakulását előzheti meg.

2.7. Elektromos fogyasztásmérő

Az elektromos fogyasztásmérő egy elektronikai szaküzletben pár ezer forintért kapható készülék, amelynek segítségével mérni tudja elektromos berendezéseinek

pillanatnyi fogyasztását, és egyéb adatait (feszültség szint, frekvencia, stb.). Meg tudja állapítani, hogy háztartásában mely készülékek a nagy energiafalók, és mely készülékeknek van készenléti üzemmódban számottevő fogyasztása.

A fogyasztásmérő használata nem igényel szakismeretet: egyszerűen a dugaszoló aljzat („konnektor”), és a mérni kívánt elektromos készülék közé dugaszolja a fogyasztásmérőt. A fogyasztásmérő kijelzőjén tallózni lehet a kívánt adatok között. Fejlettebb készülékek a villanytarifa megadását követően költségbecslést adnak a havi vagy éves fogyasztásról. Egyszerűbb készülékeknél a pillanatnyi teljesítményből, tudja kiszámítani a havi fogyasztás becslött értékét.

Példa 1: Ha egy televízió készülék pillanatnyi fogyasztása 120 W, és naponta két órát használja, 30 napos hónapban havi fogyasztás $(120 \text{ W} \times (30 \times 2)) = 7200 \text{ Wh}$ vagyis 7,2 kWh. Szokásos árszabás mellett ennek havi költsége 322,46 Ft.

Példa 2: Ha egy asztali számítógép készenléti állapotban lévő fogyasztására a fogyasztásmérő 20 W-ot jelez, és naponta 20 órát van készenléti állapotban, 30 napos hónapban havi fogyasztása a készenlétnak $(20 \text{ W} \times (30 \times 20)) = 12000 \text{ Wh}$ vagyis 12 kWh. Szokásos árszabás mellett ennek havi költsége 537,43 Ft.

2.8. Életvitelbeli változtatás

A családra és a közüzemi számlákra is jótékonyan hat, ha a családtagok bizonyos tevékenységeket együtt végeznek, ilyen például:

- » Étkezés (egyszer kell melegnek lennie az ételnek és egyszer kell égnie a lámpának)
- » Szórakozás, kikapcsolódás (társasjáték, kártyázás, kézműveskedés, stb.)
- » Sportolás (foci, kirándulás, biciklitúra, tollasozás, röplabda, futás, stb.)

Ilyenkor egyáltalán nem vagy minimális mennyiségben használnak az áramot. Ezek felválthatják a „TV nézés”, vagy „mindenki a saját számítógépe, notebookja előtt ül” típusú időtöltéseket.

Az is sokat segíthet, ha megpróbálja a biológiai óráját a nappal és az éjszaka váltakozásához igazítani. Tehát próbálja meg korán / korábban lefeküdni aludni, és amikor felkel a nap akkor keljen fel Ön is vele. Az ilyen alvás ráadásul még sokkal pihentetőbb is, tehát a stressz és az élet kevésbé napos dolgait is jobban fogja tudni elviselni.